Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 20 апрель 1968 йил, шанба ◆ № 93 (13.955) Баҳоси 2 тийин.

БУГУНГИ сонда

В. И. ЛЕНИН КУНЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

● ●

БИРИНЧИ МАЙ ШАРАФИГА МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

● ●

ПОКИСТОНДА ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

● ●

БАҲОРГИ ЭКИШ КАМПАНИЯСИ ҚИЗҒИН.

ҚИШЛОҚҚА КЎПЛАБ МАШИНА БЕРАМИЗ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикадаги қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари коллективларининг ташаббусини — машиналар ва улар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан олган қўшимча мажбуриятларини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартиясининг Тошкент область партия комитетига, Чирчиқ ва Тошкент шаҳар партия комитетларига олинган қўшимча социалистик мажбуриятларнинг бажарилишида корхоналарга амалий ёрдам кўрсатиш таклиф қилинди.

Республика қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг 1968 йил учун олган қўшимча социалистик МАЖБУРИЯТЛАРИ

Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводларининг коллективлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг 1968 йил учун республика қурултойида қабул қилган мажбуриятларини ўрганиб, ўз резерв ва имкониятларини қайта кўриб чиқдилар ҳамда қўшимча мажбуриятлар олдилар:

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Заводни «14ХВ-2,4» маркали тўрт қаторли юқори унумли пахта териш машиналарини оммавий ишлаб чиқаришга ҳозирлаш, бундай машиналар тайёрлашни ўзлаштириш ва йил охиригача бундай машиналардан 1700 тасини, шу жумладан, пахта терими бошлангунча 300 та тайёрлаш.

Планга қўшимча 500 минг сўмлик товар маҳсулоти тайёрлаш ва сотиш, шу жумладан, пахта териш машиналари учун 300 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш.

«ТАШАВТОМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Йиллик планга қўшимча равишда пахтани қоп-қанорсиз ташишга мослаштирилган трактор прицепларидан 100 та автоприцеплардан 50 та, автомобиллар учун эҳтиёт қисмлардан 14,6 минг сўмлик, шу жумладан, 400 дона коленчат вал, 300 дона тақсимлагич вал ишлаб чиқариш.

Пахтакор республикаларга жўнатиш учун трактор самосвал прицеплар ва улар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаш 9 ойлик планини муддатидан илгари, 1 сентябрга бажариш.

Ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, меҳнат шароитини яхшилаш ва завод меҳнаткашларига санитария-маиший хизмат кўрсатишнинг комплекс тадбирларини амалга ошириш.

ЎЗБЕКИСТОН ТРАКТОР ЙИҒУВ ЗАВОДИ БЎЙИЧА

50 от кучига эга бўлган «Т28Х4» тракторларини кўп нусхада ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва улардан йил охиригача 1850 та, шу жумладан, 1 сентябргача 380 та тайёрлаш.

Пахта териш машиналари учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаш бўйича учинчи квартал планини муддатидан илгари, 1 сентябрга бажариш.

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Ерга тўкилган пахтани терадиган 25 та агрегат, 18 та «УПХ-1,5Б» кўрак чувиш машинаси тайёрлаш.

Топшириққа қўшимча қишлоқ хўжалиги машиналари учун 20 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш.

«ЧИРЧИКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

Планга қўшимча 400 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш ва сотиш.

Планга қўшимча равишда 25 культиватор ишлаб чиқариш.

Шу йилнинг биринчи ярмида экин экиладиган майдонларни текислайдиган «ГН-4» осма грейдерлардан тажриба тариқасида 6 тасини тайёрлаш.

Культивациялаш мавсуми бошлангунча культиваторлар учун планга қўшимча 50 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш.

«ТАШХИМСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ БЎЙИЧА

«ОТН-8-16» чанглагич-пуркагичлардан 15 та ва қишлоқ хўжалиги техникасини ремонт қилиш учун слесарлик асбобларидан 650 комплект тайёрлаш.

Биз, республикадаги қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қишлоқ меҳнаткашларини унумли машиналар билан таъминлаш соҳасидаги вазифаларимизнинг нақадар муҳим ва масъулиятли эканлигини ҳис этиб барча кучимизни қишлоқ хўжалиги буюртмаларини бажаришга сарф этамиз, беш йиллик учинчи йилида пахтадан юқори ҳосил етиштириш ҳамда давлатга камида 4 миллион 100 минг тонна «оқ олтин» сотишдан иборат Ватан олдидаги интернационал бурчимизни бажаришга муносиб ҳисса қўшамиз.

ҚЎШИМЧА СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАШИНАСОЗЛИГИ КОРХОНАЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ ЙИҒИЛИШЛАРИДА МУҲОКАМА ҚИЛИНГАН ВА ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

Қишлоқ хўжалик меҳнатчилари! Кўкламги экишни намунали ва сифатли тугаллаш учун, деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиринглар! (КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН)

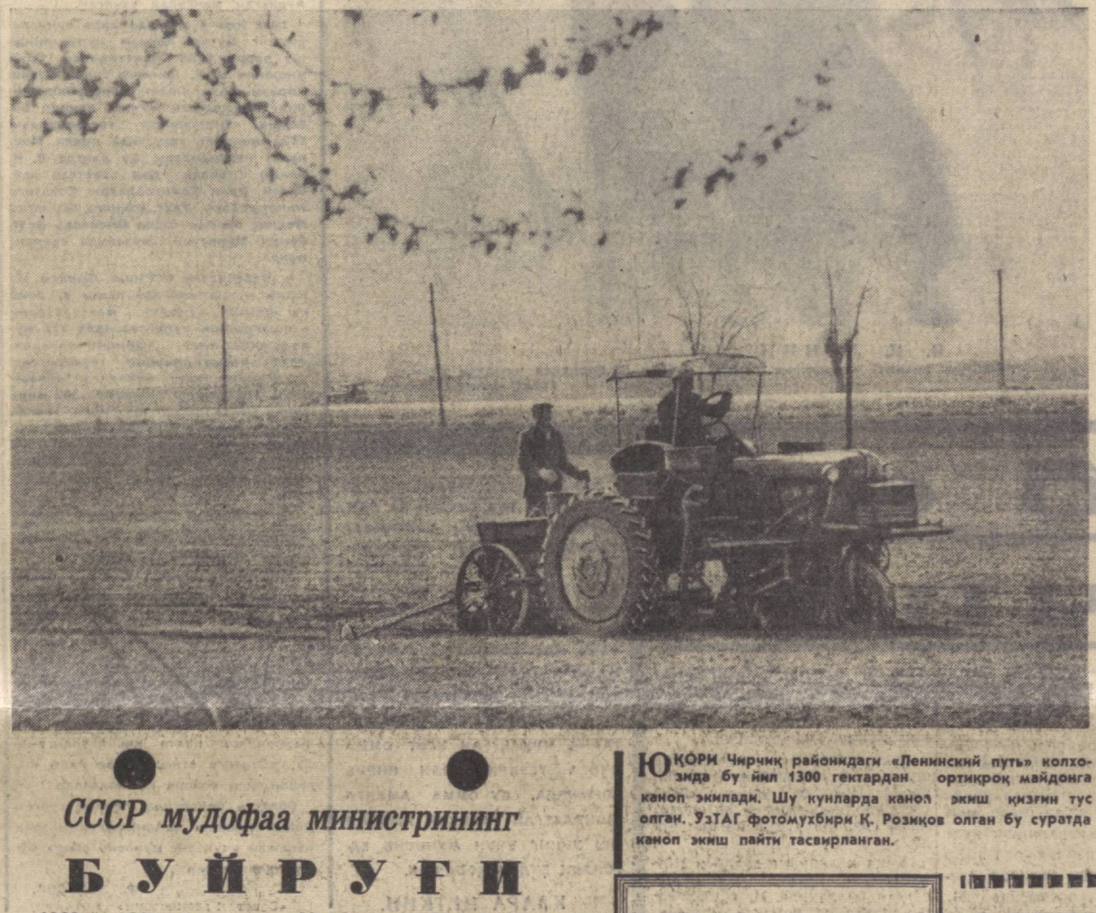

ЮҚОРИ Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозида бу йил 1300 гектардан ортиқроқ майдонга каноп экилади. Шу кунларда каноп экиш қизғин тус олган. ЎзТАГ фотомухбири Қ. Розиқов олган бу суратда каноп экиш пайти тасвирланган.

СОВХОЗДА ҲИСОБ МАШИНАЛАРИ

Хўжаободдаги Киров номли боғдорчилик совхозида машина-ҳисоб бюроси ишлай бошлади. Ҳисоб машиналари ҳисоб-китоб ходимларининг ёрдамчиларига айланиб қолди. Ҳозир механизмлар хўжаликдаги ишчи ва хизматчиларга иш ҳақини ҳисоблаш операцияларини бажармоқда.

Машиналар тўла қувват билан ишга тушгач совхоз ҳисоб-китоб юзасидан машаққатли операцияларга ҳар йили кетадиган чиқимларни 4 минг сўмдан зиёд тежайди.

ЧИГИТ БИЛАН БИРГА ГЕРБИЦИД МОДДА СОЛИНМОҚДА

Бу янгилик Ўзбекистоннинг пахта далаларида биринчи марта кенг қўлланилаётир. Чигит билан бир вақтда гербицид моддалар ҳам тупроққа ташланади. Ўтган йилги тажрибаларнинг кўрсатишича, чигит бегона ўтларга қарши кураш химиявий воситалари билан бирга экилган жойларнинг ҳосилдорлиги ошган. Ғўза зонасида бегона ўтларни ўтоқ қилиш чиқимлари анча камайган.

Шу кўклам республика хўжаликлари 50 минг гектарга яқин ерни гербицид моддалар билан дориламоқчилар.

ЯНГИ ОБИҲАЁТ ЙЎЛИ

Ўзбекистон билан Тожикистоннинг жанубидаги чегара районида янги катта гидроиншоот қурила бошлади. Қоратоғ-тўпаланг канали қазилмоқда. Бу канал қурилгач, Ҳисор тизма тоғларидаги дарёлар суви билан Сариосиё, Денов ва Шўрчи районларида мўл ҳосил етиштирувчи пахтачилик хўжаликларининг катта-катта пахтазорлари суғорилади.

Канал қурувчилар Май олди меҳнат вахтасида туриб, асосий ишларни В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигигача тамомлаш мажбуриятини олдилар.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон механизаторлари республикамизнинг жанубий районларида етиштириладиган ингичка толали нав чигити экиш планини бажариб бўлдилар. 52 минг гектардан зиёд ерга чигит экилди. Бухоро ва Қашқадарё областларидаги ингичка толали нав чигитини биринчи марта экаётган хўжаликлар ҳам топшириқни муваффақиятли бажариб қўйдилар.

Колхозлар ва совхозлар ғўза ниҳолларини парвариш қилишга тайёрланмоқда. Чигит эрта экилган участкаларда ғўза қулоқлаб қолди.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС—214» ВА «КОСМОС—215» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1968 йил 18 апрелда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-214» учирилди. Йўлдошга ўрнатилган илмий аппаратлар 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиради.

Йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш — ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

* * *

1968 йил 19 апрелда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-215» учирилди.

Йўлдошга 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

СССР мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1968 йил 20 апрель № 88 Москва шаҳри

1968 ЙИЛДА ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ВА МУДДАТЛИ ХИЗМАТНИ ЎТАЁТГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДАН БЎШАТИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги СССР Қонунига ва СССР Олий Совети Президиумининг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги СССР Қонунини жорий қилиш тартиби ҳақидаги 1967 йил 24 октябрь Фармонига мувофиқ БУЮРАМАН:

1. 1949 ва 1950 йилларда туғилган, чақириш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган гражданлар, шунингдек ҳақиқий ҳарбий хизматга чақириш муддати тугаган чақириқ ёшидан катта бўлган гражданлар 1968 йилда Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз флоти, чегара ва ички қўшинлар сафига ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилсин.

«Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги СССР Қонунининг 23-моддасида кўзда тутилганидек, чақириқ май-июнда ва ноябрь-декабрда ўтказилсин.

2. 1964 ва 1965 йилларда ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарнинг тегишли қисми, шунингдек 1966 йилда чақирилган солдатлар ва сержантларнинг бир қисми 1968 йил май-июнда ва ноябрь-декабрда Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз флоти, чегара ва ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

3. Қисмлар ва кемаларнинг командирлари, муассасалар ва ўқув юртларининг бошлиқлари 1968 йилда бўшатилиши лозим бўлган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарнинг ҳақиқий ҳарбий хизматда қанча вақт бўлганликларига, шунингдек қисмлар, кемалар, муассасалар ва ўқув юртларини тўлдириш учун келаётган чақирилувчилар сонига қараб, ҳарбий хизматчилардан кимлар 1968 йил май-июнда ва ноябрь-декабрда бўшатилиши лозимлигини белгиласинлар.

4. Буйруқ ҳамма роталар, батареялар, эскадрильялар ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР мудофаа министри,
Совет Иттифоқи Маршали **А. ГРЕЧКО.**

ПЕШҚАДАМЛАР

Самарқанд суперфосфатчилари, беш йиллик учинчи йили бошидан буён ҳар бир кунни меҳнатда қувончли якунлаш учун меҳнат қилиб, яхши натижаларга эришаётирлар.

Завод коллективи биринчи кварталда тайёрланган маҳсулотларни реализация қилиш планини 102,2 процент бажарди. Планга қўшимча анчагина миқдорда минерал ўғитлар ишлаб чиқарилди. Аммонийлашган суперфосфат ҳосилдорликни оширишда муҳим роль ўйнайдиган ўғит ҳисобланади. Завод меҳнат аҳли бу хил минерал ўғит тайёрлаш топшириғини 108,7 процент бажарди.

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан илҳомланган Самарқанд химиклари апрель ойини ҳам яхши якунлаш учун мусобақани кучайтириб юбордилар. Йил бошидан буён товар маҳсулотининг таннархи мажбуриятдагига қараганда 3,8 процент арзонлашди. Баҳор байрамигача бу кўрсаткични яна ҳам яхшилаш тадбирлари кўрилмоқда. Шу йилнинг ўтган ойларида рационализаторлик таклифларини жорий қилиш йўли билан 15 минг сўм ўрнига 24 минг сўм иқтисодий фойда кўриш имкониятига эга бўлдилар. Мана шу соҳадаги ютуқлар апрель ойида яна ҳам мустаҳкамланмоқда.

Май олди мусобақасида кўпгина пешқадамлар етишиб чиқмоқда. Улар кундан-кунга қувончли натижаларга эришаётирлар.

Х. ЖУРАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Д. М. БОРИСОВСКИЙГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Молия органларида кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун Тошкент политехника институтининг бош бухгалтери Дмитрий Моисеевич **Борисовскийга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

К. С. АҲМЕДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН ВА ТЕХНИКА АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Химия фанини ривожлантиришдаги ва юқори малакали кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг директори Карим Содиқович **Аҳмедовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

С. И. ГРОМОВ ВА Д. Е. ПИСЛЯКОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Матбуотда кўп йил, самарали ишлаганликлари ҳамда республика меҳнаткашларини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашдаги хизматлари учун Туркистон ҳарбий округи «Фрунзевец» газетаси жанговар ва жисмоний тарбия бўлимининг бошлиғи Сергей Иванович **Громов** билан Туркистон ҳарбий округи «Фрунзевец» газетаси ахборот бўлимининг бошлиғи Дмитрий Ефимович **Писляковга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ж. М. МУҲАМЕДХОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Матбуот органларида узоқ йил, самарали ишлаганлиги ҳамда агрономия билимлари, фан ва илғор тажриба ютуқларини пропаганда қилишдаги хизматлари учун «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журналининг бош редактори Жаъфар Муҳамедхонович **Муҳамедхоновга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қ. ИСКАНДАРОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек халқ қўшиқ санъатини пропаганда қилишдаги катта хизматлари ва самарали концерт-ижрочилик фаолияти учун Ўзбекистон Давлат филармониясининг яккахон ашулачиси Қувондиқ **Искандаровга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 19 апрель
Тошкент шаҳри

А. Н. КОСИГИННИНГ ПОКИСТОНДА БЎЛИШИ

РАВАЛПИНДИДА МИТИНГ

РАВАЛПИНДИ, 18 апрель. (ТАСС). Бугун кечқурун Равалпиндида катта митинг бўлди. Митингни Покистон — Совет дўстлиги уюшмаси СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин шарафига ташкил қилди.

Кенг майдонда уюшма аъзолари — Равалпинди ва Исломобод жамоатчилигининг вакиллари, сиёсий арбоблар ва жамоат арбоблари, ёзувчилар, артистлар, студентлар, журналистлар традицион миллий чодир остида тўпланишди.

Покистон — Совет дўстлиги уюшмасининг президенти Холид Воҳид митингда совет ҳукуматининг бошлиғини табриклаб, биз сизни қутлаш билан Совет Иттифоқининг буюк дўст халқини табриклаётирмиз, деб таъкидлади. Президент Аюбхоннинг Совет Иттифоқига қилган сафарлари, деди Воҳид, Покистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги алоқаларнинг кенгайишига ҳамда ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликнинг ўсишига ёрдам берди. Покистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар, деб таъкидлади у, ўзаро ишончга, тенгликка, суверенитетни ҳурматлашга ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликка асосланмоқда.

Уюшма президенти бутун дунёда тинчликни сақлаб турмоқ учун Совет Иттифоқи кўп ғайрат сарфлаётганлигини эслатиб ўтди.

СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин қисқа нутқ сўзлаб совет халқи ва СССР ҳукумати номидан Покистон—Совет дўстлиги уюшмаси аъзоларига қизғин салом айтди ҳамда уларнинг Покистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик йўлида қилаётган ишларига янги муваффақиятлар тилади.

Тинчликни ва халқлар ўртасида дўстлик муносабатларини мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб қилинаётган ишдан кўра фахрлироқ ва ҳурматга сазовор иш йўқ, деди А. Н. Косигин. Биз Совет Иттифоқи ва Покистон халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамламоқ учун бундан буён ҳам ҳаракат қила берамиз, деб уқтириб ўтди А. Н. Косигин.

ИСЛОМОБОД БИЛАН ТАНИШИШ

РАВАЛПИНДИ, 18 апрель. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бугун мамлакатнинг янги пойтахти — Исломобод билан танишиб чиқди. У шаҳарни баланд майдончадан туриб томоша қилди, пойтахтни кенгайтириш ва обод қилиш плани билан танишди. Совет ҳукуматининг бошлиғи мавжуд анъанага кўра, Покистоннинг янги пойтахтида бўлгандан хотира тариқасида бутун шаҳар кўриниб турадиган Шакарпахарион тепалигидаги хиёбонга кўчат ўтқазди.

СОВЕТ — ПОКИСТОН МУЗОКАРАЛАРИ

РАВАЛПИНДИ, 18 апрель. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун бу ерда СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин билан Покистон президенти Муҳаммад Аюбхон ўртасида музокаралар бўлди.

Музокаралар вақтида Совет—Покистон муносабатларини янада ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди. А. Н. Косигин ва Муҳаммад Аюбхон ҳар икки томонни қизиқтирувчи актуал халқаро проблемаларни муфассал муҳокама қилиб, халқаро аҳвол тўғрисида фикрлашиб олдилар.

Музокаралар самимий, дўстона вазиятда ўтди.

В. И. ЛЕНИН КУНЛАРИ ОЛДИДАН

ЛЕНИН УЛУҒ, ЛЕНИН СЎНМАС ҚУЁШДИР

ТЕРМАЛАРДАН НАМУНАЛАР

Бир буюк исм бор қалблар ичида,
Унинг ҳар бир ҳарфи нур-ла битилган.
Ҳар ҳарфин бандига миллёнча* маъни,
Миллёнча кушойиш тасхир этилган.
Ундан нур таралар жумла-жаҳона,
Гуллади, яшнади янги замона.
Шунчалар қимматли, шарафли бу ном,
Ундан шодлик равон ҳар ошёна
Бу исм соҳиби маълум ҳаммага:
Халқлар йўлбошчиси доҳий Лениндир!
Ленин десам, кўнглим қайнаб жўшади,
Қайнаган мавжлари кўкдан ошади,
Устма-уст қуюлиб келган илҳомим,
Қўшиқ бўлиб қоғоз уара тушади.
Ленин десам кўнглим равшан бўлади,
Кўнглим яшнаб турган гулшан бўлади.
У шундай буюкки, ҳар бир сўзидан
Бутун рўйи замин нурга тўлади.
Улуғ ном соҳиби маълум ҳаммаға:
Халқлар йўлбошчиси доҳий Лениндир!
Илҳомим жўш урар, осмондан ошар,
Қўшиғим тилларда жаранглар, яшар,
Мен ҳам қўшиқ қилиб куйлай Ленинни,
Қатра ҳам денгизга бараиа қўшар!
Ленин таълимидан топдим тарбия,
Шаънига тўқийман қўшиқ, мадҳия.
Халқлар йўлбошчиси Ленин бобомнинг
Юз йиллик тўйига бир ғазал дея.

*) миллион.

Раҳматилла ЮСУФ ўғли.
Самарқанд область, Нурота район, Жўш қишлоғи.

В. И. ЛЕНИН.
РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев ишлаган расм.
(ТАСС фотохроникаси).

Яшасин абадий барҳаёт революцион таълимот, социализм ва коммунизм ғалабаси йўлидаги курашда барча мамлакатлар меҳнаткашларининг йўлчи юлдузи — марксизм-ленинизм!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН)

НИШОН

«...Хоразм революциясининг икки йиллигини нишонлаб, биз меҳнат қаҳрамонларига бериш учун меҳнат ордени таъсис этдик. Сиз қадрли ва севимли устозимиздан Марказий Ижроия Комитетнинг қарорига мувофиқ берилган ана шу орденни олишингизни ва Шарқда кўп асрлик қулликдан озод бўлган меҳнат рамзи сифатида тақиб юришингизни сўраймиз».

Бу сўзлар В. И. Ленинга 1922 йилда Хоразм Халқ Совет Республикаси Марказий Ижроия Комитети йўллаган мактубда ёзилган.

1922 йил 4 апрелда халқ вакилларининг Бутун Хоразм қурултойида шу қарор ўқиб эшиттирилди. Олий нишонни В. И. Ленинга тақдим этиш Хоразм Халқ Совет Республикасининг Москвадаги мухтор вакили Бобожон Отажоновга топширилади. 1922 йилнинг августида орден Москвага келтирилади. Бу вақтда В. И. Ленин Горкада дам олаётган эди. Орден Халқ Комиссарлари Советига топширилади. Улуғ доҳийга берилган Меҳнат ордени ҳозир Москвада В. И. Ленин Марказий музейида сақланмоқда.

«...Ўзбекистон ССРнинг Хоразм области меҳнаткашлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда зўр муваффақиятларга эришганликлари, пахта етиштиришнинг прогрессив усулларини кенг қўллаганликлари учун, 1963 йилда давлатга 308 минг тонна пахта сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари учун Ўзбекистон ССРнинг Хоразм области Ленин ордени билан мукофотлансин».

Бу жумлалар СССР Олий Совети Президиумининг 1963 йил 12 декабрдаги Фармонидан олинди.

Шундай қилиб, Хоразм Ленин нишонига мушарраф бўлди. Меҳнат ордени халқнинг ўз халоскори ва устозига муҳаббати рамзи бўлса, Хоразм олган Ленин ордени доҳий номи билан қўлга киритилган ғалабаларга берилган юксак баҳо эди. Олий мукофотдан руҳланган хоразмликлар пахта ҳосилдорлигини 35 центнерга етказиб, ҳар йили янгидан-янги рекорд қўймоқдалар.

Область байроғида порлаб турган Ленин нишони замондошларимиздан келажак учун энг муносиб обида бўлиб қолгусидир.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХАЗИНА

Буюк инсон Владимир Ильичнинг олмосдек серқирра ҳаёти, уммондек жўшқин революцион фаолияти ҳар бир санъаткор учун туганмас хазинадир. Ленин номи планетамиздаги софдил кишилар қалбига нурдай сингиб кетган. Буюк инсон Ленининг образини томошабинга ҳаққоний, ҳаётий қилиб етказиш санъаткордан жуда катта одамийликни, революцион жўшқинликни, изланишни тақозо қилади.

Иттифоқимизга донги кетган машҳур саҳна юлдузлари — Штраух, Шубин, Смирнов, Скоробогатов, Чесноков, Шукур Бурхоновлар буюк Ленин образини саҳнада, экранда талқин этиб, ўз ижодий биографияларини ажойиб саҳифа билан безаганлари маълум.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Обид Толипов ҳам ана шу машҳур санъаткорлар изидан бориб буюк доҳий сиймосини яратганлардан бири. Артист Ленин образини яратиш устида ўн йилдан зиёд вақтдан бери ижодий иш олиб бормоқда.

— 1957 йил эди. Ижодий коллективимиз драматург Шатровнинг «Революция номи билан» пьесасини саҳналаштиришга киришди, — деб хотирлайди Обид ака. — Ушанда менга Ленин образини яратиш топширилганда қандай ҳаяжонланганимни изҳор этишдан ожизман...

У Ленин ҳаёти, фаолиятига оид китобларни мутолаа қилди, кўп ҳужжатли фильмлар кўрди, В. И. Ленин кабинетида, музейларда бўлди. Ленин юрган, Ленин кўрган жойларни кўрди. Таниқли артистлардан маслаҳатлар олди. Тинимсиз ижодий изланиш самарасини кўрсатди. Томошабинлар саҳнада худди Ленинни кўргандек ҳаяжонландилар.

Обид Толипов шу кунга қадар 140 мартага яқин доҳий Ленин образида намоён бўлди, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига, Ленин ғояларига содиқликка даъват этиш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

— В. И. Ленин образи санъаткорлар учун илҳом хазинасидир. Хазина ҳам қатлами очилган сари ўзига тортгандай Ленин образи устида изланганимизда, Лениннинг қуёшсимон ҳаётининг яна янги жилолари очила беради, — дейди О. Толипов.

М. ЖАЪФАРОВ.

ҲИКМАТЛИ ЧАҚМОҚ ТОШ

(ҚОРАҚАЛПОҚ ХАЛҚ ЭРТАГИ)

Ҳозирги вақтда электр чироқлари уйларда ҳам, кўчаларда ҳам, заводларда ҳам бирдай лип этиб ёнади-да, яна хоҳлаган вақтда лип этиб ўчади... Болалик чоғимизда бозор қилгани келганимизда, Кўншиқала (Ҳозирги Чимбой) кўчасида ҳаккам-дуккам фонусларни кўрар эдик. Кечқурун овулга қайтиб кетаётганимизда ҳар фонусга шоти билан чиқиб, ўт туташтираётган фонусбон-қоровулларни кўрар эдик. «Ризқингни сотиб чироғ ол, қолганига совун ол», дейди бизнинг деҳқонлар. Ота, оналаримиз милтиллаган жинчироққа ҳам зор эдилар. Қарилар шундай дейишар эди: булут кўчиб, момақалдироқ гулдираб, яшин чаққанда, ерга чақмоқ тоши тушади. Ерга тушган чақмоқ тош йўлда учраган ҳамма нарсани емириб, ўзи қўрғошиндай бўлиб зарб билан ерга кириб кетади. Бу тош жуда иссиқ бўлади. Агар бу тош етти қават ерни тешиб ўтиб кетса, ер қаъридан топиб бўлмас эмиш. Етти қаватдан юқорида қолса, уни қазиб олса бўлар экан. Ерга тушган ўша чақмоқнинг совиб қолган парчасини қайси подшо топса, унинг ўзи ҳам, эл-юрти ҳам бахтли бўлар экан. Бир вақт шундай тошни Жамшид подшо топиб олибди. Бироқ у тошни нуқул ўзининг айшу-ишратига сарф қилиб, саройда шароб дарёсини оқизибди, кўнгли тилаган номаъқулчиликни қилибди, нафс куйига кириб кетиб, эл-юртни унутибди, оқибатда халқ хонавайрон бўлиб, ҳамма ёқ тўс-тўполон бўлиб кетибди.

Ҳикматли чақмоқ тошни иккинчи марта қазиб олган одам — Ленин бўлди. Ленин уни халқнинг манфаати йўлида ишлатди. Ленин шу тошдан электр нурини олди. Шунинг учун электр нури Ленин отига қўйилиб, «Ильич чироғи» деб аталади. Мана ҳозир қорақалпоқлар жинчироқдан қутулиб, ёруғ уйларда яшамоқдалар. Деворга ўрнатилган садаф тугмани боссанг борми, Лениннинг хосиятли чироғи ярқ этиб ёнади, уй ҳам, ҳовлию кўча ҳам чароғон бўлиб кетади, унинг ёруғида игна йўқотсанг ҳам топиб оласан. Бундай нурафшон турмушни қорақалпоқларга бизнинг Ленин берди.

(Чимбой районидаги 5-овулда яшовчи деҳқон К. Гулекеев оғзидан И. Юсупов ёзиб олган).

Иқбол куйчиси

Улуғ Октябрь қуёшининг оламшумул тарихий аҳамияти шундаки, бу қуёш қуллик исканжасида ётган мазлум шарқ халқларини асрий зулматдан уйғотди ва озодлик учун курашга даъват этди.

Россияда ғалаба қозонган Октябрь революцияси дунёда биринчи бўлиб адолат, тинчлик, тенглик, бирдарлик принциплари асосида янгича ижтимоий жамият — Советлар давлатини ташкил этди.

Башариятнинг доҳийси — Ленин асос солган Советлар диёри хорижий шарқ халқлари учун бахт ва озодлик тимсоли бўлди ва уларни миллий озодлик учун курашга руҳлантирди.

Октябрь қуёшидан илҳомланган прогрессив шарқ адиблари ўз халқларининг эзгу орзу умидларини рўёбга чиқаришда бирдан бир ҳаққоний йўл — Октябрь йўли эканлигини ўз асарлари орқали халқларига етказдилар. Октябрь революциясининг ғалабасини зўр қувонч билан қарши олган шарқ прогрессив адибларидан бири Ҳинд ва Покистон халқининг асл фарзанди машҳур адиб ўткир файласуф, моҳир педагог, одил ҳуқуқшунос — шарқнинг алломаси Муҳаммад Иқболдир. Ҳиндистонда Октябрь революциясининг ғалабасини биринчи бўлиб мадҳ этган ҳам Иқболдир. Ленин ва Улуғ Октябрь темаси адиб ижодининг марказий қисмидан ўрин эгаллади. Адибнинг «Балэ Жаброил» (Жаброилнинг қанотлари) номли тўпламига кирган «Ленин поэмаси», «Бонгэ Доро» («Карвон қўнғироғининг овози») тўпламига кирган «Қуёш» шеъри, «Капитал ва меҳнат» поэмаси, «Зарби Калим» («Посох Монсея») тўпламига кирган «Янги дунё», «Инқилоб» шеърлари фикримизнинг далили бўла олади. Шоир ўзининг «Қуёш» шеърида Октябрь инқилобини шундай ифодалайди:

> Қуёшдек балқидинг биз учун
> эй, меҳнат чамани!..
> Инсоният парчалади абад
> кишанни...

М. Иқбол шеърида Октябрь қуёши фақатгина Советлар чаманига ўз ёғдусини сочиб қолмай, балки совуқ зулмат ичида асрлар бўйи уйқуда ётган мағриб ва шарқ халқларининг қуллик кишанини парчалашда қуёш каби балқиганини эътироф этади. «Ленин» поэмасида М. Иқбол пролетариатнинг буюк доҳийси В. И. Ленинга бўлган ҳурмат ва садоқатини изҳор этади.

Шоирнинг бу поэмаси гарчанд мистика қобиғидан қутилмаган бўлса-да, лекин инсониятнинг доҳийси В. И. Лениннинг раҳнамолигида Россияда ғалаба қозонган Октябрь инқилобига тан беради.

М. Иқбол «Хизр э роҳ» («Ҳизрнинг йўли») шеърида барча меҳнаткашларни миллий озодликка эришиш учун Совет Иттифоқи халқлари йўлидан боришга даъват этди.

> Уйғонинг! Янги жамият бўлди
> пайдо дунёда
> Сенинг даврииг бошланди
> мағрибу шарқда.

Файласуф шоир Муҳаммад Иқболнинг антикапиталистик ва демократик мотивлари ўз озодлиги учун кураш олиб бораётган ватанпарварларнинг кучига куч, илҳомига илҳом қўшди. М. Иқбол «Сармоя ва меҳнат» шеъри орқали меҳнаткашларни дин оғуси, тақдирга тан бериш каби разил иллатлар билан қўрқитиб, уларнинг қонини канадек сўраётган бойларни сатира ўтига олади ва халқни ўз бахт-саодати, озодлиги учун курашга чорлайди.

М. Иқбол умрининг охиригача Россияда ғалаба қозонган Октябрь революцияси инсонни инсон томонидан эксплуатация қилишга барҳам берганлигидан беҳад хурсанд эди.

Адиб ўз ижодининг сўнгги даврида яратган «Жовиднома» номли поэмалар тўпламида марксизм-ленинизм таълимотини замонамизнинг гениал таълимоти деб ифодалайди.

Ҳиндистондаги прогрессив адиблар ва олимларнинг фикрича М. Иқболда шак-шубҳасиз Октябрь революцияси ва социализм ғоялари чуқур из қолдирди.

Ҳинд халқининг доҳийси Жавоҳарлал Неру: «Умрининг сўнгги йилларида М. Иқбол социализмга қайта-қайта мурожаат қилди. Уни Советлар диёрида юз бераётган буюк ўзгаришлар ҳайратлантирарди» — деб ёзган эди бир мақоласида.

Адибнинг камчилиги абсолют ғояга (худога) ишонишдадир. Бу борада Ж. Неру қамоқда ётган даврида «Модерен Ревью» журналининг 1935 йил декабрь сонида чиқарган мақоласида Иқболга мурожаат қилиб шундай дейди: «Ғарбдаги кўпгина либераллар коммунизм ғоясидан қўрқишларидан сиёсий реакция ботқоғига ботган эдилар». Нерунинг доҳиёна бу сўзлари Иқболни реакция йўлидан қайтаришга омил бўлди. М. Иқбол ўз ватанида ҳам яқин келажакда янгича давр, янги дунё қарор топишига ишончи комил эди.

Иқбол умид қилган янги дунё у вафот этгандан 9 йил кейин барпо этилди. «Аврора» тўплари садосидан уйғонган, Ленин ва Октябрь ғояларидан руҳланган Ҳиндистон ва Покистон эндиликда ер юзида тинчлик, озодлик, дўстлик ҳукм суриши учун астойдил курашмоқдалар. 1965 йил қуёшли республикамизнинг пойтахти Тошкентда имзоланган «Буюк Тошкент декларацияси» Октябрь ғояларининг икки буюк давлатда ўз ифодасини топганлиги рамзидир.

С. ЙУЛДОШЕВ,
Фалсафа ва ҳуқуқшунослик институтининг аспиранти.

УНИНГ ҒОЯСИ ЯШАМОҚДА, БУ ҒОЯ УНИНГ УЗИ ТУЗГАН ВА РАҲБАРЛИК ҚИЛГАН ПАРТИЯДАН ТАШҚАРИГА, СОВЕТ ИТТИФОҚИДАГИ СОЦИАЛИСТИК ҚУРИЛИШДА МЕҲНАТ ҚИЛАЁТГАН, КАПИТАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА ҲОКИМИЯТ УЧУН ОЗОДЛИК КУРАШИ ОЛИБ БОРАЁТГАН, МУСТАМЛАКА МАМЛАКАТЛАРИДА УЗ ХУЖАЙИНЛАРИ — ЭКСПЛУАТАТОР ВА ЭЗУВЧИЛАРГА ҚАРШИ БОШ КУТАРИБ ЧИҚАЁТГАН КЕНГ ОММА ИЧИГА ТЕЗЛИК БИЛАН КИРИБ БОРМОҚДА. БУ ОММА АМАЛГА ОШИРАЁТГАН ТАРИХИЙ ИЖОДИЙ ИШ УНИНГ УЧУН МУНОСИБ ЕДГОРЛИК БУЛИБ ҚОЛАЖАК.

КЛАРА ЦЕТКИН.

НИГОҲ

> Мен Ленинни кўрганларни
> кўрганман.
> Ва уларга боқиб хаёл сурганман.
> Мен танийман нуроний бир
> аёлни.
> У кўришган Ленин билан бир
> чоқлар,
> Уни кўрсам бутун эс-у, хаёлни
> Инқилобнинг шеърияти
> қучоқлар...
>
> М. ШАЙХЗОДА

Ҳар гал Хадича опани кўрганимда шоирнинг ана шу фалсафий мисралари эсимга келади. Шоир ўз шеърини худди шу табаррук онахонга бағишлаб ёзгандай унинг захматли ўтмишини, юрагидаги дардни билгандай. Хадича опани кўрсам, у билан суҳбатлашсам ҳақиқатан ҳам бутун хаёлимни инқилоб йиллари, оловли дамлар ўз оғушига олади. Мана бугун ҳам унинг қаршисида ўтирибман.

Хадича опа Лениндан сўз очди. Унинг овозида мағрурлик, бахтиёрлик қўшилиб қалби тўлқинланаётгани сезилиб турибди. Ҳа, Хадича Исмоилова Ленинни кўришга, у билан ёнма-ён туришга, Шарқ хотин-қизларининг озодлиги ҳақида сўзлаган тарихий нутқини эшитишга муяссар бўлган табаррук оналардан. Ана шу кунлар, ана шу дақиқалар онахон ҳаётида ўчмас саҳифа бўлиб қолган. Унинг Москвага боришида отаси Исмоил Каримбоевнинг ҳиссаси катта бўлган. Бу ҳақда Хадича опанинг ўзлари шундай ҳикоя қилади.

— У вақтда мен мактабда ўқирдим, ёш эдим. Бир куни отам ишдан хурсанд келди ва мени чақирди:

— Қизим, Москвага, Ленинни кўришга борасанми? — сўради у. Мен ҳайрон бўлиб қолдим.

— Нега индамайсан. Ахир Ленинни, доҳийни кўриш бахтку. Жуда кўп ўзбек қизлари Москвага кетишяпти. Сен ҳам шулар билан бирга борасан, албатта, борасан. Кўрганларингни келиб ўзимга гапириб берасан.

Билсам туркистонлик аёллар Москвага хотин-қизлар съездига кетишаётган экан. Эртасигаёқ шаҳаркомда биз билан суҳбат ўтказишди. Ушдан икки аёл (уларнинг исми эсимда йўқ). Андижондан Мирзажонова деган яна бир ёшгина жувон ҳам бор эди. Тошкентда бизга турли округлардан келган хотин-қизлар қўшилди. Мен делегация аъзолари ичида энг кичкинаси бўлганим учун Роза Шерешевская (раҳбаримиз), Шамсиқамар Ғойибжоновалар: «Биздан ажрама, бўлмаса адашиб қоласан», — деб ўз ёнларида олиб юргани ҳали-ҳали кўз олдимдан кетмайди. Москвада бизни Крупская. Коллантай ва бошқа аёллар кутиб олишди. Ўзбек хотин-қизларининг турмуши, янги тузумга қандай қараётганини сўрашди. Тилмоч жавобларимизни таржима қилиб турди.

1921 йил 16 июнь куни доҳиймиз Владимир Ильич Ленинни кўрдик. Йиғилиш бўладиган жойда тумонат одам. Бизни баландроқ жойга чиқариб қўйишди. Бир маҳал «Ленин келяпти, Ленин келяпти» деган овозлар эшитилиб қолди. Қарасам одамлар орасидан оддий кийинган киши ўтиб келяпти. У бизнинг олдимизда тўхтади, кулиб-кулиб қисқа-қисқа гапирди. У «Туркистон қизлари, энди озодсизлар, янги жамият учун астойдил курашинг. Ўз бахтингизни ҳимоя қилинг!», — деди.— Доҳий нигоҳида бир олам маъно, келажакка ишонч, меҳрибонлик бор эди.

Владимир Ильич ёнгинамиздаги баланд жойга чиқиб, гапирди. У шапкасини мижиқлаб олиб, ҳаяжонланиб тез-тез гапирарди. Овози майин, ёқимли, кишини ўзига ром қилиб оларди. Кейин биздан Шамсиқамар опа гапирди...

Бироқ, Хадича Исмоилованинг Москвага бориши, доҳий билан учрашуви катта шов-шувга сабаб бўлди. У Москвадан қайтиб келгач, бир неча марта ҳаёти хавф остида қолди. Миллатчилар, янги тузум душманлари ёш Хадичани тутиб, тириклай ўтда куйдирмоқчи бўлдилар. Уларнинг шаҳардаги уйига босмачилар ҳужум қилишди Хадича бир сафар ошқовоқ палаги ичида, кейин хашаклар орасида жон сақлади. Ҳар сафар Исмоил Каримбоевнинг кўрган тадбирлари туфайли у омон қолди...

Исмоил Каримбоевлар оиласи тирикчилик сабаби билан Андижондан Лўғимбек қишлоғига келиб қолишган эди. Оила бошлиғи тушунган, саводли одам бўлгани туфайли ўз фарзандларининг ҳам билимли бўлиши учун ҳаракат қилди. Ўғли Маъдихонни рус мактабига ўқишга берди. Аҳоли ўртасида рус тилини тарғиб қилди. 1918 йили партия сафига ўтди. Қишлоқда тарғибот ишлари олиб боришда актив қатнашди. Бундан ғазабланган фитначи-миллатчилар ундан ўч олиш пайига тушди. 1919 йилнинг баҳорида қишлоққа, қариндошлариникига келган Маъдихон куппа-кундузи Кўливой қўрбошининг отган ўқидан ҳалок бўлади.

Бу мусибат Исмоил акани танлаган йўлидан қайтара олмади. У янги тузум душманларига қарши кескин курашга бел боғлади. Андижон милициясига хизматга кирди. 1920 йили шаҳар 2 халқ судининг раиси қилиб сайланди. Ўғли сингари янгилик тарафдорларининг қотилларини ўз қўли билан суд қилди.

...Хадича Москвадан қайтиб келгач, орадан кўп ўтмай Исмоил Каримбоев вафот этди. Энди Хадичанинг Андижонда яшаши ва ўқиши қийин бўлиб қолди. Чунки ҳали у босмачилар таъқибидан қутулмаган эди. Шунинг учун Қўқонга, опасининг олдига бориб туришга мажбур бўлди. Бу ерда қариндош-уруғлар Хадичанинг Москвага борганини яширдилар.

— Москвага борганлигимни яшириш мен учун қанчалик оғир бўлмасин, қариндош-уруғлар раъйига қарши чиқолмадим, — деб эслайди Хадича опа. — Чунки озодлик душманлари менинг Қўқонга келганлигимни сезиб қолишса, бу ердаги оиламизни ҳам хавф остида қўйиши турган гап эди. Шунинг учун таниш-билишлар ҳаётимни сақлаб қолиш ва мени қора кучлар кўзидан яширишга ҳаракат қилдилар... Орадан йиллар ўтди. Москвага борганлигим ҳақидаги ҳужжатларим йўқолиб кетди. Шу сабабли яқинга қадар менинг доҳий билан учрашганимни кўпчилик билмас эди.

Хадича Исмоилова 1925—26 йиллари поччаси — темир йўл ишчиси Сафо Собитов ёрдамида Қўқондаги бир йиллик партия курсини тамомлади. Бувайда районида Қизил бурчак мудираси бўлиб ишлади. Хотин-қизлар орасида тушунтириш ишлари олиб борди, паранжи ташлашда қатнашди. 1928 йили Хўжаободга кўчиб ўтиб, ўқитувчилик қилди. 1937 йилгача у шу касбда ишлади. Сўнгра туғилиб ўсган қишлоғи — Лўғимбекка кетди. Савдо системасида ишлай бошлади. Пенсияга чиққунга қадар шу соҳада ишлади. Бир неча марта Намуна қишлоқ Совети депутатлигига сайланди. Колхозда пиллачиликни ривожлантириш, хотин-қизлар ўртасида сиёсий тарбиявий ишлар олиб боришда фаол қатнашди.

Шу кунларда Хадича опа мактабларда, колхозларда бўлиб кишиларга Ленин ҳақидаги хотираларини гапириб бермоқда.

А. МАДУМАРОВ.

Суратда: Р. Шерешевская (чапда) ва Х. Исмоилова.

УЛЬЯНОВСК

Гўзал шаҳар, қадимий шаҳар,
Бугун сени жаҳон билади.
Ҳурмат билан эллар, элатлар
Қучоғингга етиб келади.
Енбошингдан оқади ҳамон
Россиянинг азим дарёси
Уни мангу этмиш нурафшон
Фарзандининг ўчмас зиёси
Ғурур билан ташлайман назар
Гулзорларга, кенг майдонларга
Кўз олдимда ям-яшил шаҳар
Чулғанибди шараф-шонларга
Пасткамгина бир қарағай уй,
Шунда ўсди энг буюк одам.
Чеҳрасида олам-олам ўй,
Бунёд этди янги бир олам!

Т. ФАТТОҲ.

ЛЕКТОРЛАР КУНИ

Тошкент область партия комитети ва область «Билим» жамияти В. И. Ленин туғилган куннинг 98 йиллиги муносабати билан яқинда «Лекторлар куни» ўтказди. Тошкентдаги олий ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари, шоир ва ёзувчилар, революция ветеранлари ва Ленин билан учрашиш шарафига муяссар бўлган кишиларнинг катта группаси колхоз, совхоз ва шаҳарларда бўлиб доҳийнинг ҳаёти ва революцион фаолияти, унинг илмий мероси тўғрисида докладлар қилдилар ҳамда суҳбатлар ўтказдилар.

Тошкент медицина институтининг профессор-ўқитувчилари Бекобод районининг колхоз ва совхозларида бўлишди. Тарих фанлари кандидатлари А. Қодиров, М. Новиков ва бошқа ўртоқлар ўқиган лекциялар ғоятда мароқли бўлди. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг профессор ўқитувчилари Орджоникидзе районининг Бўстонлиқ зонасидаги колхозчиларга В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига оид темаларда, шунингдек, бебаҳо илмий-назарий мероси тўғрисида сўзлаб бердилар. Бу учрашувларда профессор Э. Юсупов, доцентлардан Ф. Бурнашев, Р. Норжигитов, Х. Жалилов ўртоқлар қатнашишди.

Ж. МУМИНОВ.

ҚИШЛОҚДА САВДО

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ САВДО ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ КОМИССИЯСИДА

17 апрелда Москвада СССР Олий Совети Миллатлар Советининг савдо ва маиший хизмат комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда СССР Олий Советининг депутатлари — иттифоқдош ва автоном республикалардан келган комиссия аъзолари, СССР Госплани, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси, министрликлар ва идоралар, центросоюз ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари, шунингдек матбуот ходимлари иштирок қилдилар.

Мажлисни комиссия раиси, Белоруссия ССР халқ контроли комитетининг Раиси А. А. Смирнов олиб борди.

Қишлоқ жойларда савдо-сотиқ ва умумий овқатланишни яхшилаш тўғрисидаги жуда муҳим масала муҳокама қилинди. Комиссия аъзолари шу мажлисга тайёргарлик даврида ўз сайлов округларида матлубот кооперациясининг савдо ва умумий овқатланиш корхоналари иши билан танишдилар. Мажлисда Центросоюз правлениесининг Раиси А. П. Климов доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленуми ва КПСС XXIII съезди қарорларига мувофиқ кейинги йилларда совет халқининг турмуш фаровонлигини янада ошириш йўлида катта-катта тадбирлар кўрилди. Қишлоқ аҳолисининг пул даромади анча кўпайди. Бунинг натижасида қишлоқда савдо-сотиқни ривожлантириш учун қулай шароит вужудга келди. Мамлакат аҳолисининг деярли ярмига хизмат қилиб турган матлубот кооперациясининг товар обороти 1965—1967 йилларда 35,7 процент кўпайди.

Шаҳарлардагига нисбатан қишлоқ жойларда товар оборотини жадал суръатлар билан ўстириш тўғрисида КПСС XXIII съездининг Директивалари амалга оширилмоқда. Қишлоқларда кўпгина озиқ-овқат ва саноат молларини сотиш анча кўпайди.

Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда товар оборотининг ҳажми шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам аста-секин тенглашиб бормоқда.

Матлубот кооперацияси 1967 йилда чакана товар обороти планини 101,4 процент бажарди. Аҳолига 35,8 миллиард сўмлик ёки 1966 йилдагига нисбатан 10,2 процент кўп товар сотилди. Бундан ташқари шаҳар кооператив савдоси орқали 1,3 миллиард сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотилди.

Пул даромадлари ва истеъмолнинг ўсиши муносабати билан қишлоқ аҳолисининг маданий-маиший ва рўзғор асбобларига талаб эҳтиёжи анча кўпайди. Чунончи қишлоқ кооператив ташкилотлари ўтган йили 1,2 миллион дона телевизор, 17 миллион дона приёмник ва радиола, қарийб 430 мингта рўзғор холодильниклари, 1 миллионтадан кўпроқ кир ювиш машинаси сотди.

Қишлоқларда уй-жой қурилишининг бутун мамлакатда кенг қулоч ёйганлиги қурилиш материалларига бўлган талаб-эҳтиёжни янада оширди. Ўтган йили 2 миллион кубометр ёғоч, 1,5 миллион кубометр тахта, 1 миллиард шартли тахтадан кўпроқ шифер, 1,7 миллион тонна цемент сотилди.

Кейинги йилларда савдо ва умумий овқатланиш корхоналари анча янгиланди. 1967 йилда қишлоқларда қарийб 13 минг янги магазин ва 66 минг ўринли умумий овқатланиш корхоналари қурилди.

Аммо, комиссия аъзолари таъкидлаб ўтганидек, қишлоқларда савдо-сотиқнинг ривожланиши қишлоқ аҳолиси пул даромадларининг ўсишидан орқада қолмоқда. Аҳолининг баъзи кенг истеъмол молларига, бинокорлик материалларига талаби тўла бажарилмаётир.

Матлубот кооперацияси ташкилотлари планлаштиришнинг ва хўжалик фаолиятига баҳо беришнинг янги тартибига ўтмоқдалар. 1968 йилнинг бошигача 2053 район матлубот союзи янгича ишлашга ўтди. Уларнинг товар обороти матлубот кооперацияси умумтовар оборотининг 85 процентини ташкил қилади.

Мажлисда сўзга чиққан депутатлар матлубот кооперацияси талабини қондириш соҳасидаги ишларида жиддий камчиликлар ҳам борлигини айтиб ўтдилар. Савдо корхоналарининг қарийб учдан бир қисми ва умумий овқатланиш корхоналарининг тўртдан бир қисми ўтган йили товар обороти планини бажармади.

Мажлисда қабул қилинган тавсияномаларда СССР Олий Совети палаталарининг план бюджет комиссиялари ҳамда савдо ва маиший хизмат комиссиялари 1967 йилда Центросоюзнинг диққат-эътиборини запаслари узлуксиз савдо қилиб туришга имкон берадиган товарларни сотишдаги узилишларни бартараф қилиш зарурлигига жалб этганликлари кўрсатиб ўтилади. Лекин ҳужжатлар Центросоюз ва унинг бир қанча жойлардаги маҳаллий органлари савдо-сотиқни пухта ташкил қилиш учун тегишли тадбирларни амалга оширмаганликларини кўрсатади. Жумладан, базалар ва омборларда етарли миқдорда мавжуд бўлган баъзи молларни сотишда узилишларга йўл қўйилмоқда. Молларни савдо шохобчаларига ўз вақтида юбориб туриш тузук назорат қилинмаяпти; ун, сариёғ ва ўсимлик ёғи, қанд ресурслари етарли миқдорда бўлишига қарамай, нонвойхоналар нон-булка маҳсулотларини чекланган ассортиментда чиқармоқдалар, айни вақтда шу корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватидан тўла фойдаланилмаётир.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг савдо ва маиший хизмат комиссияси қишлоқларда чакана савдо ва умумий овқатланишни янада яхшилаш мақсадида мавжуд камчиликларни бартараф этиш чораларини кўришни Центросоюзга, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва бошқа ташкилотларга тавсия қилди.

Шу мажлисда СССР Олий Совети Миллатлар Советининг план бюджет ва тармоқ комиссиялари томонидан СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1968 йилги давлат планини, 1969—1970 йиллардаги халқ хўжалиги планларини ва СССРнинг 1968 йилги Давлат бюджетини қараб чиқиш вақтида киритган таклифлари ва тузатишлари юзасидан иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идораларининг кўрган чоралари тўғрисидаги ахборот ҳам тингланди.

Мажлисда СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг савдо ва маиший хизмат комиссияси Раиси Д. П. Комаров иштирок этдилар.

В. АМПЛЕЕВ, М. ГЕРАСИМОВ.
(ТАСС мухбирлари).

ПИЛЛА МЎЛ БЎЛАДИ

ТЕРМИЗ, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бу ерда пилла қуртларини парвариш қилиш бошланди. Инкубаторияга қўйилиб жонлантирилган қурт уруғларини биринчи бўлиб райондаги Жданов номли, Ленин номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг моҳир пиллачилари боқишга киришдилар.

Район пилласининг 26 процентини берадиган А. Тўраев раис бўлган Жданов номли колхоз аъзолари пилла қуртларини боқишда прогрессив усулларни қўлланиб, йил сайин мўл ҳосил оляптилар. Бу хўжалик ўтган йили пландаги 26 минг 900 килограмм ўрнига 27 минг 800 килограмм пилла сотган эди. Колхознинг моҳир қуртбоқарлари бу йил 520 қути оқ пилла қурт уруғининг ҳар қутисидан пландаги 52 килограмм ўрнига 60 килограммдан пилла сотиш ёки ўтган йилдагига нисбатан 2200 килограмм кўп пилла етиштириш мажбуриятини олдилар. Қуртларни жадал усулда боқиш усталари — коммунист Орзигул Жумабоева, Тозагул Раҳимова, Бибигул Турсунова, Ўғилхон Чориева, Ниёзгул Келдиева, Тамарахон Мусоқулова каби чеварлар ҳар қути қурт уруғидан 100-150 килограммдан пилла етиштиришга сўз беришди.

Хўжаликдаги 380 та пиллачилик бригада ва звеноларининг ҳаммаси сўкчаклар билан таъминланган. Пиллачилар ўртасида социалистик мусобақа қизитиб юборилди.

Колхозда қурт боқиш ва мўл ҳосил етиштиришнинг асосий шарти — мустаҳкам озуқа базаси яратилмоқда Шу йилнинг ўзида 30 гектар ерда тутзор барпо этилди. 160 минг туп кўчат ўтқазилди. Шундай қилиб, тутзорлар 80 гектардан ошиб кетди.

Пиллачилик бригада ва звенолари етарли миқдорда ўтин-кўмир, иссиқлик ва намлик ўлчайдиган аппаратлар билан таъминланди. Пилла қурти боқиладиган бинолар оқланди ва дезинфекция қилинди. Пилладан мўл ҳосил етиштириш учун бошқа зарур тадбирлар ҳам изчиллик билан амалга ошириляпти.

А. ХАЛИЛОВ.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ФАРҒОНА саноат корхоналарида 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора қизиб бормоқда. Шаҳар саноат корхоналари шу йилнинг ўтган ойлари ичида пландан ташқари 2 миллион 240 минг сўмликдан ортиқ маҳсулотни реализация қилди. Азот ўғитлари, нефтни қайта ишлаш заводлари, қурилиш материаллари корхоналари коллективлари айниқса яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Т. МАҲМУДОВ.

ШУ КУНЛАРДА пойтахтнинг Пушкин кўчасидан ўтиб қолсангиз кўп қаватли чиройли биноларга кўзингиз тушиб баҳри-дилингиз очилиб кетади. Бу уйларни тошкентликлар учун москвалик қардошларимиз қурмоқдалар. Гоголь кўчасидаги тўртта тўрт қаватли бинонинг калитлари эгаларига топширилди. Ўнта тўрт қаватли уй бугун-эрта битади.

Уй-жой биноларидан ташқари, 3320 ўринли учта мактаб, бир неча болалар боғчалари ва яслилари ҳам жадаллик билан қурилмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЭЛ-ЮРТ дастурхонини ширин-шакар меваларга тўлдирамиз.

Ана шундай яхши ният билан меҳнат қилаётган Иштихон районидаги Свердлов номли совхоз боғбонларининг қўли-қўлига тегмайди. Айниқса, Худойберди Ўрозов бошлиқ бригадада иш қизғин. Шафтоли, гилос, ўрик ва бошқа ниҳолларнинг таги юмшатилиб, суғорилмоқда. Х. Бўриев, О. Нуров, М. Тавбоев, Э. Бўриев каби меҳнатсевар соҳибкорлар кўпчиликка ўрнак бўлишяпти.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

ДЕВОРИЙ газеталарни тайёрлаш ва таъсирчан бўлиши тўғрисидаги мунозара Оржоникидзе район партия комитетида бўлиб ўтди. Мунозарада район колхозларида чиқадиган деворий газеталарнинг редакторлари ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Қ. ҲАМРОЕВ.

„МАРҲАБО» — Наманган шаҳрида янги очилган икки қаватли магазинга шундай деб ном қўйилди. Магазинда харидорларга фақат комсомол-ёшлар хизмат қилмоқда. Сотувчи ёшлар «ВЛКСМ 50 йиллиги шарафига» номини олиш учун курашмоқдалар.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

ЭРАМИЗДАН ОЛДИНГИ ТАНГА

Наманган область, Чуст районидаги Ленин номли колхоз аъзоларидан А. Чимиров, О. Абдижалилов ва А. Шанаевлар тепаликни текислашаётганда бир неча дона мис танга топиб олишди. Бу тангалар эрамиздан олдин чиқарилган тангалар экан.

А. ЗОИРОВ.

ТОШКЕНТ АЙЛАНМА ЙЎЛИ ҚУРИЛИШИДА

ТОШКЕНТ айланма йўлининг биринчи навбати ўтган йили фойдаланишга топширилган эди. Ҳозир ана шу автотранспорт магистралининг иккинчи навбат қурилиши ишлари жадал олиб борилмоқда. Қурилишни тезлаштиришда СССР транспорт қурилиши министрлигининг 13-кўприк қурилиши поезди коллективи ҳам фаол иштирок этаётир.

Айланма йўлни барвақтроқ фойдаланишга топширишда кўпгина механизаторлар ва қурувчилар муносиб ҳисса қўшиш учун социалистик мусобақани кучайтирмоқдалар. Суратларда (юқоридан пастга): 1. Тошкент айланма йўлининг 258-манзилидаги ҳозирги манзара. 2. Смена топшириқларини ҳамиша ортиғи билан бажаришга эришаётган моҳир бульдозерчи Александр Григорьевич Романов. 3. Пешқадам йўлчилардан Мария Фатеева билан Раиса Салтикова пармалаш машинаси олдида.

И. Рабодзеенко чизган расмлар.

ДАСТЛАБКИ ЯКУНЛАР

17 апрелда Тошкентда министрликлар, идоралар план-молия бўлимлари ходимлари ва корхоналар бош экономистларининг кенгаши бўлди.

СССР Госплани ҳузуридаги нархлар давлат комитетининг раиси В. К. Ситнин улгуржи нархлар ислоҳоти якунлари ва уларни янада такомиллаштириш вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари ўтган йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб жорий этилган янги улгуржи нархларни амалда қўлланиш юзасидан фикрлашиб олдилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госпланининг раиси С. К. Зиёдуллаев қатнашди.

СУРХОНДА АПЕЛСИН

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Деновдаги Жанубий Ўзбекистон мевачилик ва узумчилик селекцияси станцияси ходимлари сўнгги йилларда шарқ хурмоси, асл лавр, ширин ва юмшоқ бодом етиштириш устида илмий ишлар олиб бордилар. 3 гектарли майдонда шарқ хурмолари боғи ташкил этилди. Асл лаврнинг уруғидан кўчат етиштириш усуллари ўзлаштирилганлиги айниқса қувончлидир.

Цитрусли ўсимликларни етиштириш сохасида ҳам дастлабки дадил қадам ташланди. Кейинги уч йил давомида лимонни полиэтилин пленка остида етиштириш тажрибаси синаб кўрилди. Ўтган йили биринчи марта лимон ҳосили йиғиштириб олинди. Ҳозир цитрусли ўсимликларни кўпайтиришга киришилди.

Станция ходимлари Сурхон водийсида биринчи марта апелсин ва мандарин ўстира бошладилар. Станцияда апелсин ва мандаринзорлар барпо этилди.

ФАРҒОНА азот ўғитлари заводининг иккинчи навбати қувватлари келгуси йилдан бошлаб маҳсулот бера бошлайди. Суратда: энг яхши ғишт терувчилардан Юнус Маматов аммиак силитраси цехига ўрнатиладиган машиналар пойдеворини ҳозирламоқда.

Г. БОЙКО фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

БИРЛАШГАН ЎЗАР

ЁШ МУТАХАССИСЛАР КАМОЛОТИ ЙЎЛИДА

Ҳозирги вақтда озиқ-овқат корхоналарининг тармоғи кенгайиб боряпти. Шу билан бирга маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам кўпаймоқда. Озиқ-овқат корхоналарида ишлаётган ходимлар орасида техникумимизда таълим олган ёш кадрлар ҳам кўп. Техникум ташкил топгандан (1934 йилдан) бери турли касбдаги 4684 малакали кадр тайёрланди. Бу ўқув йилида техникумнинг кундузги бўлимида минг, кечки бўлимида 350 ва сиртқисида 1200 ёш ўғил-қиз таълим оляпти. 9 хил мутахассислик бўйича кадр тайёрлаяпмиз. Икки ярим мингдан ошиқ ёшларга республикада хизмат кўрсатган тажрибали педагог С. Микуртумов, Г. Антонян, С. Абдуқодиров, Л. Хлупова, М. Абрамов, Н. Наумова каби ўртоқлар таълим беряптилар. Биз ёшларга чуқур билим бериш ва пухта ҳунар ўргатиш учун барча чора-тадбирларни кўраётирмиз. Ҳар бир ўқув соҳаси бўйича методик секциялар ишлаб турибди.

Техникумимизни Самарқанд кооператив институти коллективи оталиққа олган. Институтнинг илмий ходимлари, ўқитувчилари ва раҳбарлари тез-тез келиб турадилар. Ўқув ва тарбия ишларимизга кўмаклашадилар. Дарсларга кириб, методик ёрдам берадилар.

Техникум ўқувчилари ва ўқитувчилари 1967-1968 ўқув йилининг ярмини якунлаётган пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда ўрта махсус таълимни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори чиқди. Бу қарор малакали кадрлар тайёрлашда кўрсатилаётган доимий ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далилидир. Қарорда Самарқанд озиқ-овқат техникуми республикадаги таянч-намуна ўқув юртларидан бири сифатида тилга олинган.

Республиканинг Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм, Бухоро областлари ва Қорақалпоғистон АССРда озиқ-овқат корхоналари учун кадр тайёрлайдиган шундай ўқув юрти йўқ. Биз ана шу областлардаги гўшт ва нон комбинатларига, вино, сут-мой заводларига, консерва заводлари ва кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхоналарига кадрлар беришимиз керак. Бироқ шу областлардаги корхона раҳбарлари биз билан яқиндан алоқа боғламаганлар, улар ҳар йили бизга ўқувчиларни кам юборадилар. Масалан, Бухоро областидаги корхоналар ҳисобидан ўқийдиган бирорта ўқувчи йўқ. Ҳолбуки Бухорода ва Когонда йирик нон комбинатлари, ёғ заводи ва гўшт комбинати бор.

Техникумга йилдан-йил кўп ўқувчилар қабул қилиняпти. Лекин ўқиш корпусини кенгайтириш ётоқхона масаласи, ўқиш-ўқитиш сифатини яхшилаш соҳалари бўйича аҳвол кўнгилдагидек эмас. Ҳозир кундузги бўлимда ўқиётган 1000 ўқувчининг учдан икки қисмидан ортиқроғи ётоқхона билан таъминланмаган. Фақат 210 кишига мўлжалланган ётоқхона мавжуд. Энг кекса техникум бўлишига қарамай шу пайтгача ўқув корпуси кенгайтирилмаган. Ўқишни икки-уч сменада олиб боришга тўғри келяпти. Фан кабинетлари, лабораториялар, таълим устахоналари кам. Булар ўқишни ва тарбия ишларини юксак савияда олиб боришга маълум даражада тўсқинлик қиляпти.

Техникум республика озиқ-овқат, сут ва гўшт, савдо министрликлари бўйича кадрлар тайёрлайди Шунинг учун ҳам биз юқоридаги камчиликларни бартараф этиш учун шу министрликларнинг ёрдамига муҳтожмиз.

К. ФОЗИЛОВ,
Самарқанд озиқ-овқат техникумининг директори.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

ҒИШТ ҚОЛИПДАН КЎЧДИ

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1968 йил 23 сонида босилган «Ғишт қолипдан кўчди» сарлавҳали фельетонга Ўзбекистон ССР қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли Тошкентдаги 1-ғишт заводлари бошқармасидан олинган жавобда бундай дейилади:

Текширишда фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. 3-ғишт заводининг бошлиғи К. Баратов вазифасидан олиб ташланди. Партия ташкилоти унинг ножўя хатти-ҳаракатини муҳокама қилиб, қаттиқ чора кўрди. Етказилган моддий зарар қонуний тарзда унинг маошидан ушлаб қолинди.

«ҚУРТ БОҚИШГА ТАЙЁРМИСИЗ?»

«Совет Ўзбекистони», 1968 йил, 29 март сони.

Бухоро область пилла етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси хабар қилади:

Юқоридаги сарлавҳали танқидий мақола область пилла етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси ходимлари орасида кенг муҳокама қилинганда мақолада келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Бошқарма маҳаллий партия ва совет ташкилотлари билан ҳамкорликда йўл қўйилган камчиликларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгиланди Жумладан, колхоз ва совхозларда катта бинолар қуртхонага ажратилди, хоналар турли ҳашаротларга қарши дориланди. Сўкчаклар тайёрланмоқда. Пиллачилик мутахассислари пиллакорлар орасида давлат мукофоти лауреати Ҳурмат Тешаеванинг пилла қуртини тез боқишдаги тажрибасини кенг пропаганда қилмоқдалар. Жойларда пиллакорларнинг семинарлари ўтказилди.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

«Коммунизм» колхози кўп тармоқли ва экономикаси мустаҳкам хўжаликлардан бири. Бироқ колхоз раҳбарлари қишлоқни ободонлаштириш, маданият ўчоқлари сонини кўпайтиришга етарли эътибор бермаяптилар.

Колхоз аъзоларидан олинган хатда шундай дейилган эди. Редакциянинг илтимоси билан Сариосиё район ижроия комитети хат юзасидан текшириш ўтказиб, қуйидагиларни билдирди:

Текширишда колхозчиларнинг хатида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди, Йўл қўйилган камчиликларни тугатиш чоралари кўрилди, Жумладан, радио карнайлари ремонт қилиниб ишга туширилди. Кутубхона янги бинога кўчирилди. 1968 йилда колхоз ички йўлларини асфальтлаш, шундан кейин эса, янги ўн йиллик мактаб биноси қуриш режалаштирилди.

САРДОБА

ҲИКОЯ

— Қаерликсиз?

Дониёр ака саволимга жавоб бермади. У машина эшигини очиб, имо билан ўтиришга таклиф этди.

Катта йўлдан четга бурилдиг-у, чанг-тўзон кўтарилди.

Қуёш тафтида қовжираган ўтўланлар ғилдирак тагида туюлиб, сомонга айланарди.

Дониёр ака индамайди. Кўзи йўлда. Йўл қаёқда дейсиз, чўлнинг қоқ ўртасида кетяпмиз. Машина олға юрган сари далалар гирдикапалакдек атрофимизда айланаётганга ўхшайди.

Машина тўхташи билан, боядан бери бизни қувиб келаётган чанг-тўзон етиб олди-ю, кўмиб устимиздан ошиб кетди.

Чанг-тўзони тарқаганда рўпарада дум-думалоқ гумбаз кўринди. Атрофга қарадим. Ҳамма ёқ чўл Ҳайрон бўлиб Дониёр акага боқдим.

— Ота, онам шу ерга етиб келолмай ҳалок бўлган, — деди у. Мен ҳеч нарсага тушунмай, яна гумбазга қарадим. Агар эшикни эслатувчи оғзи ланг очиқ катта тешик ва деразасимон мўрилари бўлмаганда, сўппайиб турган улкан мозорга ўхшарди у.

Дониёр ака хаёлимни ўқигандек:

— Йўқ, бу мозор эмас. Сардоба бу, — деди.

— Чўл кезганлар фақат шу ердан сув топиб ичарди, жон сақларди.

Мен яна гумбазга қарадим. Сардоба!.. Тўнкариб қўйилган улкан қозонга ўхшарди у. Қуёш тиғида чилдирмадек тарақлаб қизиб ётади. Ўз бағрида сув сақлайди, жазирама иссиқдан, қумдан асрайди. Чўл шамоли ҳар тарафга очилган мўрилардан кириб, гир айланиб, ҳуштак чалиб чиқиб кетади. Шамол ана шундай ҳуштак чалгани кирган кезларидан бирида сардоба дўпписини кийиб кетган шекилли, усти ланг очиқ қолибди.

Дониёр ака ичкарига бошлади Неча-неча йиллар тарихини, қанчадан-қанча кишилар қисматини яшириб ётган сардоба деворлари нураган, энди унинг бағрида ҳар томчиси йўловчига жон озиғи бўлган сув ҳам кўринмайди.

Дониёр ака бир парча ғишт устига ўтирди. Бир оз сукутдан сўнг:

— Болалигим шу ерда ўтган,— деди ва ўз қисматидан ҳикоя қилди.

Дониёр аканинг ота, онаси асли Тошкентдан экан. Дониёр аканинг опасини бойга тўртинчи хотин қилиб узатишган, никоҳ кечаси келин ўз севгилиси — камбағал бир йигит билан қаёққадир ном-нишонсиз қочиб кетган. Бой келиннинг отасини калтаклаб, бор бисотини тортиб олган. Гузарда бош кўтаролмай қолган ота Самарқандга, узоқ қариндош-уруғлариникига кўчиб боришга қарор қилган. Кичик чордевор уйни сотиб, битта туя олишган-у, бор-йўқ рўзғорни ортиб йўлга равона бўлишган. Йўл юришган, йўл юришса ҳам, мўл юришиб, ахири бу чўли маликка етиб келишган.

Қуш учса — қаноти, одам юрса — оёғи куядиган бу кимсасиз чўл тажрибасиз йўловчиларни аямаган.

Мешнинг тагида қолган бир ҳовуч сув аҳён-аҳёнда кўкракдаги Дониёрга томизилган, холос. Ниҳоят, сувсизлик тинкани қуритган. Туя ҳам бўлганича бўлиб, ҳолдан тойган.

Дониёр аканинг отаси икки қўлини осмонга чўзиб, мадад сўрар, ҳолсиз она чақалоқни бағрига босиб йиғлар, туя бўлса, нурсиз кўзларини очганча ер қучоқлаб ётарди...

Ота, она сувсизликдан қийналиб жон бераётганда, бутун чўлни Дониёрнинг қичқирган йиғиси тутган эди. Ана шу йиғи уни қутқарди. Узоқдан қўнғироқларини бир меъёрда шилдиратиб ўтаётган карвон Дониёрни олиб кетди.

— Мен мана шу сардобада катта бўлганман. Бутун умрим йўловчиларга сув тутиш билан ўтди, — деди Дониёр ака ўз ҳикоясини тугатар экан.

Дониёр ака бошқа ҳеч нима демади, индамай сукут сақларди Мен унга зимдан назар ташладим. Қотмадан келган, буғдой ранг, пайлари бўртиб чиққан, бақувват, норғул бу киши менга чўл бургутини эслатарди.

Дониёр ака ўрнидан турди. Бирга сардобани айландик. Шунда хаёлимда сардобани музейга айлантириш фикри туғилди Дониёр акага ҳам айтмоқчи бўлдим-у айтмадим Чунки бир эмас, ўнлаб сардобалар макон қурган чўлнинг ўзи улкан музейга ўхшарди Унда ўтмиш фожиаларини эслатувчи сардобалар ҳам, бахтиёр ҳаётдан далолат берувчи яшил воҳалар ҳам мавжуд.

Бу улкан музейни Дониёр ака сингариларнинг ўтмиши ва ҳозири, даҳшатли қисмати ва яратувчилик меҳнати барпо этган

Мен хаёл билан бўлиб Дониёр аканинг чақирганини ҳам пайқамай қолибман У машина эшигини очиб, мени кутарди Ўтирдим Машина ўрнидан қўзғалди

— Боя, қаерликсиз, деб эдингиз. Энди жавоб берай Мен чўл боласиман, — деди Дониёр ака

Машина бир зумда ям-яшил воҳага шўнғиб кетди. Чўл ҳам, сардоба ҳам орқада қолди.

Ғани РАСУЛЕВ.

ДУНАЙ ТАРОНАЛАРИ

Дўстлик шаҳри — Тошкентимизга дунёнинг кўпгина мамлакатлари санъаткорлари ташриф буюриб туришади. Куни кеча Свердлов номидаги концерт залида венгер қўшиқ ва куйлари янгради. Тошкентлик санъат шинавандалари «Экспресс» деб аталувчи венгер эстрада оркестрининг қўшиқчиси Марианна Тиханинг (чапда) ёқимли, жозибали қўшиқларини завқланиб тингладилар. Оркестр солистлари (ўртада) ижросидаги шўх куй ва қўшиқлар ҳам томошабинларни мафтун этди. Машҳур венгер қўшиқчиси, жаҳон эстрада қўшиқчилари конкурси лауреати Янош Коошнинг чиқишлари айниқса мароқли бўлди. Ўнгдаги суратда атоқли санъаткор қўшиқ айтаётган пайт тасвирланган.

М. Нуриддинов фотолари.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

ИТАЛИЯ

РИМ. Клиника ва касалхоналарда ишлаётган врачларнинг умуммиллий забастовкаси бутун Италияда давом этмоқда. Бу забастовка врачлар барча касаба союз ташкилотларининг даъвати билан эълон қилинди. Забастовка қатнашчилари коллектив шартномага қатъий риоя қилишни ва иш ҳақи тўлашни тартибга солишни талаб қилмоқдалар.

ЧИЛИ

САНТЬЯГО. Америка капитали ҳукмронлик қилаётган «Чилектра» хусусий электр компаниясида ва электрлаштириш билан шуғулланувчи «Эндеса» миллий акционер жамиятида ишлаётган чилиликлардан 13 минг киши меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қондиришдан маъмурият бош тортганлигига қарши норозилик билдириб забастовка эълон қилди. Саноат корхоналарининг ва Сантьягони электр энергияси билан таъминлашни издан чиқармаслик учун электростанцияларга хизмат кўрсатиш мақсадида ҳарбий-денгиз флотининг офицерлари ва матросларини чақиришга мажбур бўлдилар.

ЭКВАДОР

ГУАЯКИЛЬ. Эквадорнинг Асуай вилоятидаги ўрта ўқув юртларининг ўқитувчилари январь ойидан буён берилмаётган маошнинг тўланишини талаб қилиб, забастовка ўтказмоқдалар. Иш ташловчилар ҳукумат ўз талабларини қондирмагунча курашни тўхтатмасликка қарор қилдилар.

Эквадор ҳукумати маориф эҳтиёжлари учун жуда кам маблағ ажратмоқда. Бунинг натижасида мамлакатда саводсиз кишилар проценти ғоят каттадир. (ТАСС).

ГОНОЛУЛУДА ҲАРБИЙ КЕНГАШ

НЬЮ-ЙОРК, 18 апрель. (ТАСС). Гонолулу (Гавайи ороллари) яқинидаги Кэмп-Смитда президент Жонсоннинг Тинч океан районидаги Америка қуролли кучлари қўмондонлигининг вакиллари билан кенгаши тамомланди. Кенгаш Вьетнамдаги урушни давом эттириш планларига бағишланган эди. «Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси уни «ҳарбий кенгаш» деб таърифламоқда.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг мухбири Френкел Гонолулудан берган хабарида у ерда президент Жонсон «Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилишни давом эттиришга жуда тарафдор бўлган офицерлар» билан учрашганлигига яна бир бор эътиборни жалб қилади. Бу ҳарбийлар, деб уқтиради мухбир, бомбардимон қилишнинг тўхтатилиши учун Шимолий Вьетнам «бир қанча шартларни» бажариши «шарт қилиб қўйилмоғи керак», деб ҳисоблайдилар.

Гонолулудан олинган бошқа бир хабарлардан маълум бўлишича, кенгашда башарти Вьетнам Демократик Республикаси билан алоқа ўрнатиладиган бўлса, бундай ҳол учун «Вьетнамда тазйиқни давом эттириш стратегияси» ишлаб чиқилган.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг таниқли обзорчиси Рестоннинг далолат беришича, ҳозирги вақтда ҳам Вашингтондаги «олий эшелонда» Вьетнамда «актив уруш» олиб бориш тарафдорлари бор. Давлат секретари Раск, генерал Уэстморленд, АҚШнинг Сайгондаги элчиси Банкер ва президент ёрдамчиси Ростоу, дейди обзорчи, бундан аввал ҳам айтганларидек, Қўшма Штатлар «Уларнинг айтишича», қониқарсиз келишувчилик сулҳига розилик билдиришдан кўра урушни давом эттираверар экан, кўп нарсага эришмоғи мумкин», демоқдалар.

ИСРОИЛНИНГ ИҒВОГАРЛИКЛАРИ ТЎХТАМАЁТИР

АММОН, 17 апрель. (ТАСС). Бу ерда Иордания ҳарбий вакилининг айтишича, Исроил ва Иордания қўшинлари ўртасида кеча кечқурун икки марта отишма бўлган.

У, Исроил ҳарбий соқчиси шайх Хусайн кўпригидан уч километр шимолда Иордан дарёсининг шарқий қирғоғига кечиб ўтишга уринди, деди. Бошланиб кетган отишмада иккала томон ҳам енгил қуроллардан фойдаланганлар.

Кейинчалик Исроил қуролли кучлари шайх Хусайн кўпригидан шимолда Иордания позицияларини пулемётлар ва миномётлардан ўққа тутганлар. Иордания қўшинлари жавоб ўти очган. Отишма 15 минут давом қилган. Ҳарбий вакилнинг айтишича, Иордания қўшинлари талафот кўрмаган.

БОЛГАРИЯ узумчилари ўзларининг традицион байрамини нишонламоқдалар. Деҳқонлар гулдор миллий кийимларда далаларга чиқиб, халқ ашулаларини айтишади, ўйинга тушишади. Ҳозир Болгария Халқ Республикаси узумни экспорт қилиш бўйича жаҳонда биринчи ўринда туради. Суратда: байрам пайтида деҳқонлар ирим қилиб ток новдасига вино қуймоқдалар.

БФ-ТАСС фотоси.

1968 ЙИЛ — ХАЛҚАРО ИНСОН ҲУҚУҚИ ЙИЛИ

РОДЕЗИЯ — ИРҚЧИЛАР МАМЛАКАТИ

Биз атом асрида, инсон коинот сирларини очаётган асрда, коммунистик келажак бутун дунё халқларининг орзусига айланган ва Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик лагерь ана шу порлоқ келажак — коммунизм сари тантанавор қадам ташлаётган асрда яшаяпмиз.

Лекин ана шундай бир даврда дунёдаги қатор мамлакатларда кишилар ҳалигача мустамлакачилик зулмидан азоб чекмоқдалар, айрим мамлакатларда эса кишилар ирқи, миллати ва дунёқарашига қараб баҳоланмоқда. Айниқса Жанубий Родезиядаги воқеалар жаҳон жамоатчилигининг нафратини уйғотмоқда. Мамлакат маъмурлари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан Инсон ҳуқуқи умумий декларацияси қабул қилинганига 20 йил тўлаётган бир пайтда ҳам ирқчилик сиёсатини қўлламоқдалар. Маҳаллий аҳоли ирқи, эътиқоди ва маслагига қараб турли категорияларга бўлиб қўйилган. Қора танли аҳолига қарши аёвсиз террор олиб борилмоқда. Ҳатто Гамбургда чиқадиган буржуа ҳафталик журнали «Штерн»нинг мухбирлари ҳам Родезиядаги ҳаёт гитлерчи каллакесарлар даврида Германияда ҳукм сурган муҳитни эслатади, деб ёздилар.

Дарҳақиқат, Ян Смит тўдаси Зимбабве африкалик аҳолисини ваҳшийларча азоблаunion, худди фашизм даврида гитлерчилар қандай жазо чораларини қўллаган бўлсалар, шундай жазо методларини ишга солмоқдалар. 120 ватанпарвар фақат ирқчилик сиёсатини ёқлаб чиқмаганлиги учун қатл этилди. Улардан бештаси (дастлабки уч киши ҳатто Буюк Британия қироличаси Елизавета II афв этиш тўғрисида фармойиш берганига ҳам қарамасдан) осиб ўлдирилди.

Бу, биринчи навбатда, Англия ҳукуматининг қарорларини рад этишдан иборат эди. Чунки, Англия қироличаси расмий равишда Родезия давлатининг ҳам бошлиғи ҳисобланади. Шундай бўлишига қарамасдан, қироличанинг уч африкалик ватанпарвар «гуноҳини» кечиб юбориш тўғрисидаги фармойиши Жанубий Родезия маъмурларига чивин чаққанича ҳам таъсир қилгани йўқ.

Англиядаги қонун-қоидаларга биноан қироличанинг фармойишини назар-писанд қилмаган Родезия давлат «арбоблари» қамоққа олиниши ва қотилликда айбланиб суд жавобгарлигига тортилиши лозим эди. Юридик нуқтаи назардан қараганда ана шундай қилиниши мумкин эди. Амалда-чи? Амалда Англия бош министри Гарольд Вильсон мавжуд аҳволни муҳокама қилмоқ учун Британия Миллатлар Ҳамдўстлигига кирган мамлакатлар бошлиқларининг фавқулодда конференциясини чақириш тўғрисидаги таклифларни ҳам рад этмоқда. Шунингдек, сўл лейбористларнинг Смитни давлат маъмуриятидан четлаштиришга қаратилган тадбирлар кўриш тўғрисидаги резолюцияси ҳам рад қилинди. Лондонда номигагина Солсбери жиноятчиларининг режимини «қоралайдиган» баёнот эълон қилинди, холос. Лейбористлар ва айрим консерваторлар Жанубий Родезия ирқчи жиноятчилари билан ҳатто музокаралар олиб боришни тавсия қилмоқдалар.

Лондонда чиқадиган газеталар Жанубий Родезия «конституция комиссияси» деб аталмиш комиссия эълон қилган докладни шарҳламоқдалар. Бу комиссиянинг докладида «Мустақил Родезия»нинг янги конституцияси, яъни ирқчи маъмурлар ҳукмронлигини мустаҳкамлайдиган давлат тузуми тўғрисида фикр юритилади. Доклад ноширларининг фикрича, бу «ҳужжат» Родезияда оқ танли ирқчиларнинг ҳукмронлигини «номаълум муддатгача» юридик жиҳатдан мустаҳкамламоғи керак эмиш. «Дейли мейл» газетасининг муаллифлари Смит режими билан музокараларни қайта бошлаш тўғрисидаги талабларни ўртага ташламоқда. «Дейли экспресс» газетаси эса «Солсбери билан жанжални тўхтатиш»га чақиради. Англия ҳукумати Родезия ирқчиларининг Зимбабве африкалик аҳолисига қарши ўтказаётган террорлик сиёсатига ана шундай муносабатда бўлмоқда. Англиядан Жанубий Родезияга кўплаб қурол-яроғ ва моддий ёрдам берилиб турибди.

Бундай мададга таянган ирқчилар эса ўз навбатида ватанпарвар кучларнинг ўз ватани озодлиги учун, миллий мустақиллик учун курашини қон билан бостиришга уринмоқдалар.

Родезиялик ирқчилар барча қитъалардаги мамлакатлар жамоат ташкилотларининг Зимбабве африкалик аҳолисига нисбатан ирқий камситишлар ва тазйиқлар авж олдирилаётганлигига қарши, ватанпарварлар бегуноҳ жазоланаётганлигига қарши билдирган норозиликларига, ҳатто Африка бирлиги ташкилоти, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан, БМТнинг мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги Декларациясини амалга ошириш бўйича махсус комитетининг баёнотларини, бир қатор Африка давлатлари бошлиқларининг, папа Павел VI нинг чақириқларини ҳам назар-писанд қилмаётирлар.

Жанубий Родезия ирқчилари мамлакатнинг маҳаллий аҳолисига қараганда 18 баравар кам бўлган оқ танлилар «мавқеини ва улар яратган маданиятни сақлаб қолиш» учун жон-жаҳди билан курашмоқдалар, тўрт миллион африкаликни худди исканжа орасида сақлагандай ушлашга уринмоқдалар. Ирқчилик сиёсати — империализм сиёсатидир. Ирқчилар маҳаллий аҳолига нисбатан террор уюштираркан, ана шу чиркин тузум сиёсатига таянмоқдалар.

Бироқ Зимбабве африкалик аҳолиси ирқчилар исканжасида яшашни хоҳламаяпти. Мамлакатда ирқчилар сиёсатига қарши, озодлик ва мустақиллик учун кураш тобора кучаймоқда. Зимбабве африкалик аҳолиси иттифоқи (ЗААИ) ва Жанубий Африка Республикаси Африка миллий конгресси (АМК) тобора фашистлашиб кетаётган ирқчиларга қарши қуролли ҳужум бошлади. Бу ватанпарварлик ташкилотларига бирлашган партизан отрядлари мамлакат марказига шундайгина яқин жойларда ирқчи қўшинларга катта талафот етказмоқдалар. ЗААИ ва АМКнинг Лусака шаҳрида эълон қилган қўшма ахборотида айтилишича, африкалик ватанпарварлар кейинги ўн кун ичида родезиялик ва жанубий африкалик ирқчи солдатлардан 114 кишини сафдан чиқардилар.

Ирқчилик сиёсатига қарши мардона кураш олиб бораётган минглаб ватанпарварлар бутун жаҳон прогрессив кишилари томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда.

Ирқчилик сиёсатини таг-томири билан тугатиш учун курашчилар Совет Иттифоқи меҳнаткашларидан, дунёда биринчи бўлиб инсон ҳуқуқи декларациясини эълон қилган ва кишиларнинг ирқи, миллати ва диний эътиқодидан қатъи назар тенгҳуқуқлилигини таъминлаган мамлакатимиз меҳнаткашларидан жуда катта маънавий мадад олмоқдалар.

Б. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг халқаро шарҳловчиси.

АЖОЙИБОТЛАР... ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР...

ЖУҒРОФИЙ кашфиётлар тарихида жуда кўп сирли оролларнинг борлиги рақам этилган. Масалан, Эпи (Янги Гебрид) ороли яқинидан кичкина бир оролча топилди. Бу оролча гоҳ сувнинг юзига чиқади, гоҳ сувнинг остига чўкиб кетади. Сеҳрли оролчанинг сатҳи бир квадрат километрдир. Унинг номлари жуда кўп. Сеҳрли оролча сув остига чўкиб кетиб яна кўтарилган сари тадқиқотчилар унга янги-янги ном қўяверадилар.

ЯҚИНДА океанларда яшил, қизил ва кўк рангларга бўялган улкан кўчма музтоғлари — айсбергларни кўриш мумкин. Илгари олимлар қушларнинг учиш йўли ва қаёқларга учишини билиш учун уларнинг оёқларига тамға ёки халқалар илдириб қўйишган. Қутбчи олимлар эса ҳозир айсбергларнинг қай тахлидда сузиб юришини ўрганиш мақсадида уларни ҳар хил рангларга бўядилар. Улкан муз тоғларининг қайси йўллардан сузиб юришини ўрганиш денгизчилар учун фойдалидир. Улар шунга қараб хавфсиз йўлни танлайдилар.

ЯПОНИЯ оролларида аҳолининг ниҳоятда кўпайиб кетиши натижасида шаҳарларда қурилишлар учун жой етишмаяпти. Шу сабабли япон архитекторлари океанларда... шаҳар қуришни мўлжалламоқдалар. «Сузувчи шаҳарлар»нинг лойиҳаси ҳозирдаёқ тайёрланди. Бу шаҳар улкан цилиндир шаклида бўлиб, унинг устига жуда катта «том» — платформа ўрнатилади. У ерда жамоат ташкилотлари, театр, ва боғлар, касалхона ва мактаблар бўлади.

ЛЯЛЬКА лақабли оқ айиқ 19600 километрли сафарга чиқиб, Харьковдан Зеленогорск шаҳрига келтирилди. Лялька Италия ва Совет Иттифоқи ҳамкорликда расмга олаётган «Қизил чодир» фильмида иштирок этади. Бу фильмда тадқиқотчи Умберто Нобиленинг Шимолий қутбга қилган экспедицияси тўғрисида ҳикоя қилинади.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Хоразм областларида ҳаво ўзгариб турса ҳам ёғингарчилик бўлмайди. Шимол томондан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. 8-13 даража иссиқ бўлади. Республиканинг қолган районларида ҳаво ўзгариб туради, айрим жойларда жала қуяди, момақалдироқ бўлиши кутилади. Шамолнинг оқими секундига 15-20 метр тезликда бўлади, жанубда 17 даражагача иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕДАКЦИЯСИГА

Онамиз ва бувимиз Тошой Қурбонованинг вафоти муносабати билан таъзия юборган барча ўртоқларга, коллективларга газетангиз орқали чуқур миннатдорчилигимизни билдиришингизни сўраймиз.

ҚУРБОНОВЛАР ОИЛАСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт (халқ талантлари). 9.30 — Қувноқ тароналар. 10.10 — «Гулшан» (адабий-музикали эшиттириш). 11.15 — Қўшиқлар. 11.30 — В. И. Ленин туғилган кун олдидан. «Улуғвор она» (музикали очерк). 12.15 — Концерт (талабларга мувофиқ). 13.30 — Енгил куйлар. 15.10 — «Правда» газетасининг обзори. 15.20 — «Сиҳат-саломатлик» (радиожурнал). 16.10 — Эстрада концерти. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.00 — Концерт (Андижон область театрлари артистлари). 18.40 — Спорт. 19.20 — Ф. Содиқов ва Н. Ҳасанов асарлари. 20.00 — «Гулшан» (такрорий эшиттириш). 21.00 — Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан. 21.10 — «Қишлоқ оқшоми» (адабий-музикали эшиттириш). 22.20 — Концерт. 23.10 — Куйлар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 — Шанба, нонуштадан сўнг. 11.40 — Стадионда учрашамиз (бадиий фильм).

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси. 17.00 — Теленгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — Ленин юлдузлари порлайверсин (мактаб ўқувчилари учун). 17.40 — Кинофильмлар (болалар учун). 18.05 — Телевизион миниатюралар театри («Ёшлик» студияси). 19.05 — Теленгиликлар. 19.20 — Концерт. 20.10 — Кўрсатишлар программаси.

20.15 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Ленин бўлган жойлар бўйлаб (ўсмирлар учун). 20.20 — Шанба, нонуштадан сўнг. 21.00 — Билим ўчоғи. 21.15 — Ўзбек балети усталари. Р. КУРМАЕВА. 21.50 — Дарахтлар ўсиб катта бўлганда (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 20/IV да кундуз Концерт, кечқурун Евгений Онегин.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРДА — 20/IV да Аяжонларим, кеч соат 8 да бошланади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Ота ўғли, 21/IV да кундуз Қалам қошлигим, кечқурун Қизбулоқ.

КИНО

Анна Каренина (кенг форматли, икки серияли фильм) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Оқибат — «ДРУЖБА» (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (кундуз соат 1 ва 3 да).

«Авлиё Януарий» операцияси — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

«УЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ
15 майдан
кинога олиш группаси администраторлари, реквизиторлар, костюмерлар тайёрлайдиган
ҚИСҚА МУДДАТЛИ
3 ойлик курс
ТАШКИЛ ҚИЛАДИ.

Тўлиқ ўрта маълумотли кишилар қабул қилинади.

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда бир ҳафтада икки марта кеч соат 6 дан 9 гача ўтказилади.

Курсни тамомлаганлар киностудиянинг ўзида иш билан таъминланадилар.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 1-уй. 20 апрелдан 10 майгача, кундуз соат 4 дан кеч 8 гача. Қабул комиссияси.

ТОШКЕНТ МОДЕЛЛАР УЙИНИНГ
ВИСТАВКА ЗАЛИДА
(Сапёр майдони, 25)
22 апрелдан
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналарида тайёрланадиган халқ истеъмоли товарлари
ВИСТАВКАСИ ОЧИЛДИ

Виставка ҳар куни кундуз соат 3 дан кеч 8 гача, шанба куни эрталаб 10 дан кеч 6 гача ишлайди.

Дам олиш куни якшанба.

ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1968-1969 ўқув йилининг
СИРТҚИ ВА КЕЧКИ БЎЛИМЛАРИГА
қуйидаги ихтисослар бўйича
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

инглиз, немис, испан (фақат кечки бўлимлари), француз тиллари.

Ўқиш муддати — 5 йил.

Танланган ихтисос бўйича ишлаб турган, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флоти сафидан озод қилинган кишилар кириш вақтида имтиҳонлардан фойдаланадилар.

Кирувчилар рус тили ёки ўзбек тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), чет тили (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Ҳужжатлар қабул комиссияси томонидан 31 майгача қабул қилинади: ўрта маълумотлилиги ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, таржимаи ҳол, медицина справкаси (286-форма), тўртта фотосурат (бош кийимсиз, 3х4 см.), турар жойидан справка, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт ва ҳарбий билет (ҳарбий хизматга мажбурлар учун) ёки приписка гувоҳномаси (хизматга чақирилиш ёшида бўлганлар учун) шахсан кўрсатилади.

Қабул имтиҳонлари — 1 дан 20 майгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилади: Тошкент шаҳар, 31, Сапёр кўчаси, 11-уй.

Граждан ва ташкилотлар диққатига!
САНЪАТ САРОЙИДА
«АННА КАРЕНИНА»
икки серияли, кенг экранли бадиий фильмига коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилиш давом этмоқда ва байрам олди кунлари учун олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10 яримдан кеч соат 6 гача ишламоқда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — B36545, Редактор ўринбосарлари — B37914, B39323, Маъсул секретарь — B34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — B37283, Партия турмуши — B33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — B31216, Халқаро ҳаёт — B37604, Коммунистик тарбия — B31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — B34780, Совет қурилиши — B33258, Қишлоқ хўжалиги — B37604, Адабиёт ва санъат — B32036, B37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — B34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — B32347, Оммавий ишлар ва хатлар — B38679, B33553, Иллюстрация — B34524, Стенографистка — B37343, Корректура — B37162, Эълонлар — B38142, Коммутатор — B30249, B30250, B30251, B30252, B30253, B30254, B30255, B30256, B30257, B30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б № — 93. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02413.